

Bråta Borettslag

TILBUDSKONKURRANSE

Tilbygg 2022

Usbl Prosjekt

00 Tilbudsinnbydelse

TILBUDSINNBYDELSE

På vegne av Drammen Eiendom KF og Bråta Borettslag innbys til åpen tilbudskonkurranse på tilbygg til borettslagets eksisterende bygningsmasse.

Tilbudsgrunnlaget består av følgende materiale:

1. Følg brev
2. Tilbudsgrunnlag for totalentreprise m/bilag
3. Tegninger og romskjema
4. Brann teknisk notat med tegninger
5. Rammetillatelse
6. SHA-plan med risikovurdering

Det vil bli avholdt tilbudsbehandling for samtlige tilbydere med fremmøte i Bråtaveien 12, 3050 Mjøndalen

mandag den 09.05.2022 kl. 14:00

Alle tilbud skal leveres elektronisk via Mercellportalen, www.mercell.no innen tilbudsfristen. Systemet tillater ikke å sende inn tilbud elektronisk via Mercell etter tilbudsfristens utløp.

Ønsker du å endre tilbudet ditt før tilbudsfristen utgår, kan du gå inn i Mercellportalen og åpne tilbudet, gjøre eventuelle endringer og levere på nytt helt inntil tilbudsfristen utgår. Det sist leverte tilbudet regnes som det endelige tilbudet.

Senest innen tirsdag den 07.06.2022, kl. 15.00.

Primatrise kan også leveres elektronisk for behandling i G-prog.

Tilbudene merkes: "TILBUD - BRÅTA BORETTSLAG - TILBYGG"

Att: Torgeir Moen

Lier den 13.04.2022

Bjørn Larsson

Torgeir Moen

Styreleder Bråta Borettslag

Prosjektleder Usbl

ORDREN:

UTARBEIDET:

KONTROLLERT:

GODKJENT:

10672

Torgeir Moen

Robert Grelland

Torgeir Moen

01 Orientering

Orientering

Generelt

På vegne av Bråta Borettslag representert ved Usbl Prosjekt, inviteres det til åpen tilbudskonkurranse i forbindelse med tilbygg til borettslagets bygningsmasse.

Prosjektet i grove trekk omfatter 2 tilbygg med ganger som binder bygningene sammen og etablering av møterom. Utseende er tenkt tilpasset lik eksisterende bygninger mtp materialvalg etc.

Eksisterende bygningsmasse vil være bebodd under arbeidene. Bygningene inneholder omsorgsboliger betjent av Drammen Kommune.

Bråta Borettslag er tiltakshaver.

Tilbudskonkurranse i henhold til Lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter. Begrenset tilbudskonkurranse etter forskriftens del I og II.

Bygningsmassen

Bygningsmassen til Bråta Brl består av 8 bygninger hvor 2 av byggene er rekkehus og 6 av byggene er flerboliger med fellesarealer. Alle byggene er på 1 plan. Borettslaget ligger i Mjøndalen i Bråtaveien ved siden av Bråta bo og aktivitetssenter. Denne tilbudskonkurransen berører 3 av flerboligene.

- Bråtaveien 12 (Bygg F)
- Bråtaveien 18 (Bygg H)
- Bråtaveien 16 (Bygg G)

Eksisterende område

Entreprenøren må sette seg inn i forholdene på arbeidsstedet, herunder også forhold som kan tenkes å medføre ansvar under arbeidets utførelse eller skape vanskeligheter under fremdriften.

Lokale forhold

Tilbyderen skal ved utarbeidelse av sitt tilbud, ta hensyn til forhold av betydning for byggesaken som kan skaffes ved besiktigelse av byggeplassen, dens nærområder og ved kontakt med lokale myndigheter. Dette gjelder spesielt kabler, rør etc i grunnen, transportmuligheter til arbeidsområdet, tilgang til strøm, vann, telefon m.v.

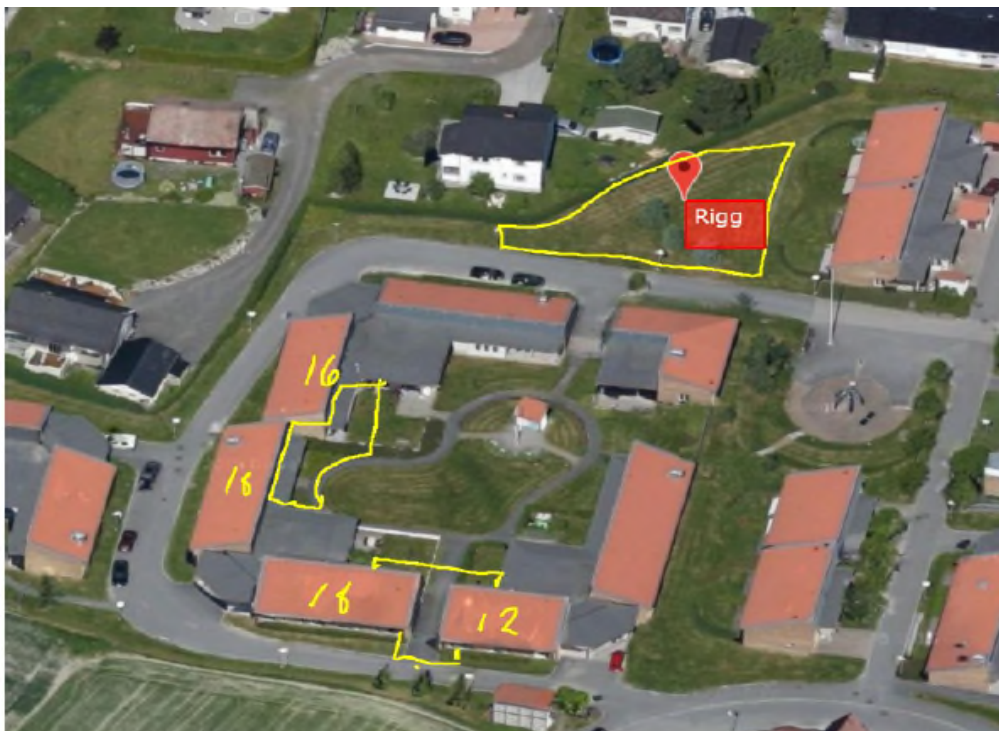
Parkering

Dette må avklares nærmere med kommunen, borettslaget disponerer ikke grunn som kan brukes til parkering.

Riggområde - lagerplass

Egnede arealer som borettslaget besitter er vurdert. Se utklipp under:

01 Orientering

Vil bli fremvist ved tilbudsbefering.

Dersom tilbyder mener de har behov for ytterligere arealer må dette utdypes i tilbudsbrev. Ev gateleie må tilbyder bekoste.

Riggplan som viser oppstilling av brakker og nødvendige containere skal godkjennes av byggherren. Sansehagen skal ikke benyttes til riggområde.

Byggestrøm/vann

Entreprenøren etablerer nødvendig, provisorisk strømuttak. Nødvendig strøm kan tas ut fra eksisterende anlegg så langt det er kapasitet. Kapasitet på strømmen er totalentreprenørens ansvar. Strøm fra eksisterende anlegg bekostes av byggherren. Provs strøm ellers bekostes av entreprenør.

Provisoriske vann- og avløpsanlegg må gjøres som anbringinger på eksisterende kummer/ledninger.

Spesielle forhold

Ved planlegging av arbeidenes fremdrift, må hensynet til beboerne i borettslaget og tilstøtende naboer settes høyt.

Sikkerheten skal prioriteres og det forutsettes kontinuerlig rydding i området.

Tilbudsmaterialet

Tilbudsmaterialet består av generell del med tilbudsbestemmelser, kapittel for kapitallytelser, rigg og drift og postvis beskrivelse eller funksjonsbeskrivelse av arbeidene samt vedlagte tegninger.

Tilbudsinhold

Alle tilbudets poster og tilbudsskjema leveres utfylt, datert og underskrevet.

Forbehold og alternative løsninger spesifiseres i eget følgeskriv til tilbudet.

Fakturaadresse

Faktura til Borettslaget (sendes til EHF = 986 304 312 eller faktura@usbl.no)

Bråta Borettslag - prosjekt tilbygg Svalganger

Org.nr 986 304 312

Postboks 2740

6439 Trondheim

01 Orientering

Eventuelle spørsmål

Eventuelle spørsmål vedr. tilbudsmaterialet kan rettes til prosjekt- og byggeleder

Prosjektorganisasjon

TH - Bråta Borettslag, Bråtaveien 4 - 20, 3050 Mjøndalen
Styreleder: Bjørn Larsson
Tlf: 920 36 277
E-post: bjorn.larsson@ebnett.no

PL/BL Usbl Prosjekt Buskerud
Hegsbroveien 60
3403 Lier

Torgeir Moen
Tlf: 22 98 38 00
Mob: 408 44 638
E-post: tmo@usbl.no

Bestiller:

Drammen Eiendom KF
v/Bjørn Tollef Swang
E-post: bjorn.tollef.swang@drammen.kommune.no

03 Tilbudssammendrag

Tilbudssammendrag

Kapittel	Post	Beløp
00	Generell del	kr
01	Rigg og drift	kr
02	Grunnarbeider	kr
03	Bygningsmessige arbeider	kr
04	Malearbeider	kr
05	Elektroarbeider	kr
	Tilbudssum eks mva	kr
	25 % mva	kr
	Tilbudssum inkl. mva	kr

Prisstigning

Fast prisstigning

Prisstigning skal være inkludert i tilbudssummen.

Byggetid

Med forbehold om endelig godkjenning er ønskelig oppstart av arbeidene i løpet av 2022. Entreprenøren oppgir her tilbud på byggetid. Som en del av tilbudet ønskes vedlagt fremdriftsplan som viser innenfor hvilke tidsrammer de enkelte arbeider er tenkt utført.

Tilbyders foreslåtte oppstartstidspunkt: _____

Total byggetid oppgis til _____ dager. (NB! kalenderdager)

Byggetid (dager) tilbygg F-G: _____

Byggetid (dager) tilbygg G-H: _____

06 Leverandører/underentreprenører og regningsarbeider

Leverandører/underentreprenører og regningsarbeider

Der hvor ikke arbeider utføres av eget personell, skal underentreprenørens firmanavn og adresse oppføres her. Det stilles krav til kun ett ledd underleverandører i vertikal linje. Timepriser eks mva. Byggherren kan kreve at underentreprenører og leverandører benyttet under tilbudsregningen også skal benyttes i byggeperioden. Det skal benyttes anerkjente leverandører og underentreprenører som skal tilfredsstillе normale krav til autorisasjon og kredittverdighet. Referanser på underleverandører vedlegges tilbudet Videre er det krav at de også har nær tilhørighet til området slik at service, etterbestillinger mv. er enkelt å få utført.

Fag	Firma	Timesats eks mva
-----	-------	------------------

Malerarbeider:	_____	Timepris kr
----------------	-------	-------------

Tømrerarbeider:	_____	Timepris kr
-----------------	-------	-------------

Ventilasjonsarbeider:	_____	Timepris kr
-----------------------	-------	-------------

Elektroarbeider:	_____	Timepris kr
------------------	-------	-------------

Mur- / flisarbeider:	_____	Timepris kr
----------------------	-------	-------------

Det forutsettes faglært arbeidskraft. Se vedlagte seriøsitetsskrav. (vedlegg 17)
Prisene skal være inkludert totalentreprenørs påslag for administrasjon og fortjeneste.

Materialer benyttet ifm regningsarbeider:

Som tillegg for generalkostnader og fortjeneste skal TH betale:

_____ % av entreprenørens selvkostpris.

Maskinleier inkludert fører:

Maskinleier iht. dokumenterte kostnader tillagt:

_____ % for administrasjon og fortjeneste.

Brakkeleie:

Brakkeleien er inkludert i tilbudet.

07 Rådgivere

Rådgivere

Nedenfor oppgis fortegnelse over hvilke rådgivere som ev. er benyttet under tilbudsregningen og som ev. skal bistå i den videre prosjektering. Byggherren forbeholdes rett til å godkjenne valgte konsulenter.

Firma	Fagområde	Saksbehandler

Vedlegg til tilbudet

Ved innlevering av tilbudet, skal følgende vedlegges som en del av tilbudsbesvarelsen:

1. Fremdriftsplan.
2. Signert påseplikt-egenerklæring.
3. Bekreftelse fra norsk bank eller finansinstitusjon på at garanti vil bli stilt.
4. Dokumentasjon på tilbyders kvalitetssikringssystem med forslag til kontrollplan for utførelsen og rutiner (internkontroll) for helse, miljø og sikkerhet.
5. Bekreftelse på registrering i startbank.
6. CV for prosjekt-/anleggsledelse.
7. Eventuelle forslag til alternative løsninger, med priser, samt redegjørelse for tilbudt løsning.
8. Annet som er relevant for å bedømme pris og kvalitet.

Vedleggene merkes fortløpende og leveres samlet.

09 Forpliktende underskrift

Forpliktende underskrift

FIRMANAVN: _____

ORG. NUMMER: _____

POSTADRESSE: _____

BESØKSADRESSE: _____

TELEFON: _____ MOBIL: _____

E-POST: _____

STED: _____ DATO: _____

Vi vedstår oss vårt tilbud til den dato som er angitt i konkurransegrunnlaget. Tilbudet kan aksepteres av oppdragsgiver når som helst fram til utløp av vedståelsesfristen.

TILBYDERS UNDERSKRIFT OG STEMPEL: _____

_____

Navn med blokkbokstaver

10 Tegnings- og vedleggs liste

Tegnings- og vedleggs liste

- 01 Svalgang plantegning G-H
- 02 Svalgang G-H
- 03 Svalgang G-H2
- 04 Tilbygg planforslag F-G
- 05 Tilbygg F-G
- 06 Tilbygg F-G1
- 07 Tilbygg F-G2
- 08 Planskisse fra byggeår
- 09 Romskjema
- 10 Brann teknisk Notat, RJ AS
- 11 Brs20-40-01
- 12 Brs20-40-02
- 13 Brs40-40-01
- 14 Brs40-40-02
- 15 F1 Redegjørelse-Brann
- 16 SHA-plan med risikovurdering
- 17 Seriositetskrav
- 18 Rammetillatelse

Tegningssettet er ikke komplett for den totale bygningsmasse og målholdighet kan ikke garanteres. Ovenstående tegninger skal vise alle prinsipielle planløsninger.

TE har ansvaret for at eksisterende prinsipielle plantegninger revideres med henvisning til nye detaljtegninger. As-built tegninger skal medtas utarbeidet fra TE.
Arbeidstegninger skal lages før oppstart

11 Tilbudsbestemmelser

Tilbudsbestemmelser

Generelt

Tilbyder skal gjøre seg kjent med alle forhold som kan få innflytelse på arbeidene. Det er åpen tilbudskonkurranse, og ingen Norsk Standard for tilbudskonkurranse er lagt til grunn. Tilbudskonkurranse lyses ut i henhold til Lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter. Tilbudssum og tilbydere vil på forespørsel bli opplyst etter tildeling.

Forøvrig gjelder følgende:

1. Alle tilbudets poster leveres utfylt, tilbudsskjema leveres utfylt, datert og underskrevet.
2. Forbehold og alternative løsninger spesifiseres i eget følgeskriv til tilbudet.
3. Overordnet beskrivelse av framdrift som eget følgeskriv.
4. Tilbyder er ansvarlig for å kontrollere beskrevne løsninger for å få et komplett tilbud. Prisene skal omfatte alle arbeider og materialer for å gjennomføre de beskrevne arbeider på en fagmessig måte
5. Tiltakshaver forbeholder seg retten til å forhandle om både de forretningsmessige vilkår, tekniske spesifikasjoner, og endringer i den tilbudte løsning.
6. Vedståelsesfristen settes til 90 kalenderdager fra tilbudsfristens utløp.
7. Tilbydere har ikke anledning til å være til stede ved tilbudsåpning.

Krav til utførelse og materialer

Materialer, utførelse, løsninger og kontroll skal tilfredsstillende krav i bygningsloven, gjeldende byggeforskrifter, relevante krav i Norsk Standard, Byggforsk serien fra Sintef, lov om arbeidsmiljø og eventuelt andre offentlige forskrifter som gjelder.

Varene skal være normal handelsvare i Norge.

Tildelingskriterier:

Tildelingen skjer på basis av hvilket tilbud som har det beste forholdet mellom pris og kvalitet, basert på følgende kriterier:

Vekt	Kriterier	Dokumentasjon
70 %	Pris	Utfylt tilbudsskjema/prisskjema
		Redegjørelse for hvordan leverandøren vil løse oppgaven. Tilbyders forslag til fremdriftsplan for dette oppdraget som inkluderer alle relevante aktiviteter og milepæler (oppstart og ferdigstillelse.
30 %	Oppgaveforståelse og fremdriftsplan	-

Digital prisfil fra G-PROG LINKER kan vedlegges tilbudet .

Digital utarbeidelse av tilbudet

11 Tilbudsbestemmelser

Med bruk av programvaren G-PROG LINKER (gratis nedlasting fra [http:// www.nois.no/linker](http://www.nois.no/linker))

Med bakgrunn i denne formen for tilbudsutsendelse er det viktig at tilbudet returneres på riktig måte.

Sluttsummen skal fylles inn på tilbudsskjema under "Tilbudssammendrag"

Det skal signeres på alle punkter i den generelle del (0-bok)

Når tilbudet er ferdig priset lages Prisfil ved å gå til Fil menyen å velge Anbudsbehandling, Lag prisfil. Husk å fyll inn anbyder informasjon. NB! Notat og passord skal IKKE fylles ut.

Kvalifikasjonskrav

Leverandørens registrering, autorisasjon mv.

Krav	Dokumentasjonskrav
Leverandøren skal være registrert i et foretaksregister, faglig register eller et handelsregister i den staten leverandøren er etablert.	<ul style="list-style-type: none"> Norske selskaper: Firmaattest Utenlandske selskaper: Godtgjørelse på at selskapet er registrert i et foretaksregister, faglig register eller et handelsregister i den staten leverandøren er etablert.

Leverandørens økonomiske og finansielle kapasitet

Krav	Dokumentasjonskrav
Leverandøren skal ha tilstrekkelig økonomisk og finansiell kapasitet til å kunne oppfylle kontrakten. For denne kontrakten vil det kreves kredittrating på minst A	Oppdragsgiver innhenter kredittrapport fra Bisnode CreditPro. Rapporten inneholder bl.a. revisors beretning, negative betalingsanmerkninger, regnskap og kreditthistorikk, og baserer seg på siste kjente regnskapstall. For selskap som ikke kredittvurderes skal godkjente regnskapstall vise tilfredsstillende god kredittverdighet og tilstrekkelig økonomisk gjennomføringsevne, eventuelt fremlegge ethvert annet dokument som tilbyder anser egnet.
Omsetningens størrelse, sett i forhold til kontraktens verdi kan bli vektlagt.	Tilbyder kan i tillegg bli bedt om å sende inn revisorbekreftede årsregnskap, eller revisorbekreftede tall for 2021.

Dersom leverandøren har saklig grunn til ikke å fremlegge den dokumentasjon oppdragsgiver har krevd, kan han dokumentere sin økonomiske og finansielle kapasitet ved å fremlegge ethvert annet dokument som oppdragsgiver anser egnet. Drammen Eiendom KF kan benytte seg av kredittvurdering/ Startbank for kvalitetssikring av fremlagte dokumentasjon.

Leverandørens tekniske og faglige kvalifikasjoner

11 Tilbudsbestemmelser

Krav	Dokumentasjonskrav
<p>Leverandøren skal ha tilstrekkelig erfaring fra oppdrag med overføringsverdi til dette oppdraget.</p>	<p>Beskrivelse av leverandørens viktigste mest relevante oppdrag i løpet av de siste 5 årene. Beskrivelsen skal blant annet inneholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prosjektets navn • oppdragsgiver • prosjektets størrelse i m2 og totalkostnad • hvilken type kontrakt (samspill, totalentreprise osv) • type bygg • firmaets oppgaver og rolle i prosjektet • oppstartstidspunkt og ferdigstillestidspunkt/hvis ikke ferdigstilt – hvor man er i prosjektet <p>Det er leverandørens ansvar å dokumentere relevans gjennom beskrivelsen. Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å ta kontakt med referanser.</p>

12 Organisering og entrepriseform

Organisering og entrepriseform

Organisering

Bråta Borettslag v/styret er TH og kontraktspart. Som bindeledd mellom TH og TE er Usbl Prosjekt engasjert som prosjektleder/ byggeleder (PL/BL).

Drammen Kommune ved Drammen Eiendom KF har inngått samarbeidsavtale med Bråta Borettslag for disse tilbyggene på Bråta Borettslag sin eiendom.

Etter Plan- og bygningslovens krav til godkjenningskoder for prosjektet vil entreprenør bli tillagt følgende oppgaver:

SØK/PRO/UTF

Det forutsettes at TE er, sentralt eller lokalt godkjent for å gjennomføre det totale arbeidet som denne entreprise krever. Off. myndigheters godkjenning vil være en del av kontrakten. Manglende godkjenning vil kunne medføre at byggherren hever kontrakten. TE vil i tilfelle ikke få kompensasjon, men kan av TH bli avkrevd erstatning.

Entrepriseform

Tilbudsmaterialet er basert på en **totalentreprise** hvor graden av detaljprosjektering før tilbudsfasen er begrenset. Prinsippløsninger, funksjonskrav, materialvalg og tiltakets utseende er imidlertid i stor grad bestemt.

TE skal levere nye tegninger (oppleggsskjema, plantegninger og arbeidstegninger for viktige detaljer som f.eks branntetting, lekkasjesikring, oppbygging av gulv osv.) for prosjektet i forkant av igangsetting av det utførende arbeidet. Utarbeidelse av tegninger og eventuelle endringer av disse frem til ferdigstillelse er TE's ansvar og kostnad.

Beskrivelsen stiller krav til TE om selv å bygge inn de arbeidsoperasjoner, materialer og leveranser som er nødvendige for å levere et komplett arbeid. Herunder også nødvendige arbeider i forbindelse med komplettering av eksisterende utstyr/innredning, utvendige og innvendige overflater i den grad disse blir ødelagt eller av andre grunner må kompletteres.

Generelt gjelder at tilbyder i sitt tilbud skal ta med alle ytelser og kostnader av enhver art som er nødvendig for en fullstendig og fagmessig utførelse av de arbeider som inngår i hans kontrakt. Videre forpliktes TE å påse at utførelsen skjer i overensstemmelse med kontraktsforutsetningene.

Tiltakshaver besørger rammesøknad komplett. Entreprenør tar over videre søknadsprosesser (IG, ferdigattester osv)

12 Organisering og entrepriserform

Kontraksbestemmelser

Kontraktstype

NS 8407 "Alminnelige kontraksbestemmelser for totalentrepriser" gjøres gjeldende for kontraksforholdet, med de endringer og tilføyelser som fremgår av det følgende.

Samtlige bestemmelser i denne beskrivelsen med mengdefortegnelser og tegninger som følger vedlagt er å anse som en del av kontraksbestemmelsene.

Totalentreprenøren har i henhold til tilbudsgrunnlaget tilbudt å levere kontraktsgjenstanden komplett og klart til brukstakelse.

Tilbudsgrunnlaget angir de krav til miljø, funksjon, løsninger og kvalitet som byggherren stiller til kontraktsgjenstanden. Det er totalentreprenørens ansvar å levere komplett prosjektering og utførelse av prosjektet i overensstemmelse med offentlige myndigheters og byggherrens krav, herunder innhente alle nødvendige offentlige godkjenninger.

Det gjøres følgende endringer og tilføyelser i de alminnelige kontraksbestemmelsene i NS 8407:

2 Kontraktdokumenter og tolkingsregler

2.2 Tolkingsregler (Endring)

De dokumentene som inngår i kontrakten utfyller hverandre. Inneholder kontraktdokumentene bestemmelser som strider mot hverandre, skal dokumentene gjelde i den rekkefølgen som de er angitt i avtaledokumentet.

Løser ikke det motstriden, gjelder funksjonskrav og krav til løsninger, kvalitet eller merke som er spesifisert i tilbuds- eller konkurransegrunnlaget foran løsninger eller konstruksjoner i totalentreprenørens tilbud, med mindre han har tatt uttrykkelig forbehold.

4 Møter

4.2 Byggherremøter (Endring første ledd og første punktum i tredje ledd)

Byggherren skal innkalle til byggherremøter vedrørende prosjektering, utførelse og fremdrift av arbeidene. Totalentreprenøren kan også ved behov innkalle til slike møter. Innkallelsen skal ordinært skje med minst sju dagers varsel.

Referat fra byggherremøter skal føres av byggherren.

4.3 Møter med kontraktsmedhjelpere (Tilføyelse)

Byggherren skal ha rett til å delta i møtene. Slik deltakelse i møtene fritar ikke totalentreprenøren fra å levere kontraktsgjenstanden i samsvar med kontraktens krav.

5 Varsler og krav (Endring første og andre ledd)

Alle varsler og krav skal gis skriftlig i brev form eller på standardiserte skjemaer til partenes representanter eller til avtalte adresser, der aktuelle varsler og krav er eneste tema. Det skal angis hvilke tiltak som kan iverksettes for å begrense konsekvensene som gjøres gjeldende. Brev og skjema med varsler og krav kan sendes som vedlegg til e-post til avtalt adresse.

7 Partenes sikkerhetsstillelse

13 Kontraksbestemmelser

7.1 Generelle bestemmelser (Endring andre ledd siste punktum og tredje ledd første punktum)

Garantidokumentet skal være byggherren i hende før byggearbeidene igangsettes.

Sikkerheten stilles som selvskyldnerkausjon fra norsk bank eller norsk finansinstitusjon.

7.2 Totalentreprenørens sikkerhetsstillelse (Endring tredje ledd)

Når kontraktsgjenstanden er overtatt, reduseres sikkerheten til 5 % av kontraktssummen for forhold som påberopes i løpet av de påfølgende 5 år. Sikkerheten faller deretter bort, i den grad byggherren ikke har gjort ansvar gjeldende mot totalentreprenøren som kan kreves dekket av sikkerheten.

7.3 Byggherrens sikkerhetsstillelse (Endring)

Byggherren stiller ikke sikkerhet for sine forpliktelser, men fremlegger bekreftelse på finansiering.

12 Tiltransport av entreprenører. Byggeplassadministrasjon m.v.**12.2.3 Begrensning i ansvaret for de tiltransporterte (Endring)**

Totalentreprenøren svarer ikke for kontraktsbrudd som skyldes den tiltransportertes insolvens eller andre alvorlige økonomiske problemer, dersom byggherren forut for tiltransporten burde ha oppdaget at det forelå risiko for kontraktsbrudd som følge av slike forhold.

13 Tiltransport av prosjekterende**13.2.2 Totalentreprisekontrakten (Endring andre ledd og tredje ledd)**

Totalentreprenøren svarer likevel ikke for kontraktsbrudd som skyldes den prosjekterendes insolvens eller andre alvorlige økonomiske problemer, dersom byggherren forut for kontraktsinngåelsen burde ha oppdaget at det forelå risiko for kontraktsbrudd som følge av slike forhold.

Totalentreprenøren har etter 24.1 risikoen for valg av løsninger og prosjektering foretatt før tiltransporten. Er ikke annet avtalt har totalentreprenøren en ukes frist til å gjennomgå materialet, og behov for endringer av løsninger og prosjektering må varsles innen fristens utløp. Varselet skal presisere hvilke forhold det dreier seg om og begrunne behovet for endringer. Varsler totalentreprenøren innen fristen, overtar han ikke risikoen for denne delen av tiltransportertes materiale. I så fall gjelder 24.2.2 tredje og fjerde ledd tilsvarende.

18 Forhold på byggeplassen**18.3 Byggeplassledelse (Endring tredje punktum og tilføyelse)**

Tredje punktum utgår.

Byggherren kan kreve utskifting av person i byggeplassledelsen ved samarbeidsproblemer. Omkostninger ved dette skal bæres av totalentreprenøren.

18.8 Arbeidstid (Endring)

Byggherren skal godkjenne arbeid utenfor normal arbeidstid, som er mellom kl 07.00-17.00 mandag til fredag, og skal holdes orientert om gjeldende arbeidstidsordninger.

19 Skade på kontraktsgjenstanden mv. i byggetiden**19.1 Risiko for skade (Tilføyelse andre ledd)**

Totalentreprenøren bærer heller ikke risiko for skade som følger av byggherrens uaktsomme bruk,

13 Kontraksbestemmelser

jf 38.1.

20 Kontroll og retting av feil i byggetiden**20.3 Virkningene av kontroll og godkjenning (Endring andre ledd)**

Andre ledd utgår.

24 Byggherrens valg av løsninger og annen prosjektering**24.1 Byggherrens risiko (Endring)**

Totalentreprenøren plikter å gjøre seg kjent med kontraktsdokumentene, og overtar ved kontraktssinngåelsen risikoen for løsninger og annen prosjektering i kontraktsdokumentene som er utarbeidet av byggherren og hans kontraksmedhjelpere.

Andre ledd utgår.

24.2.2 Kontroll, varsling og svar (Endring første ledd)

Totalentreprenøren har en frist til å gjennomgå materialet på to uker regnet fra dokumentene ble sendt.

27 Fakturering**27.1 Avtalt fakturering (Tilføyelse)**

Faktureringsdato skal være siste virkedag i måneden.

Faktureringsrettigheter kan ikke overdras til andre uten byggherrens skriftlige samtykke.

Fakturaer merkes med byggherrens prosjektnummer og prosjektnavn. Fakturaer med feil (adresse, beløp, mv.) vil bli returnert og ny forfallsdato vil bli 28 dager etter at riktig faktura er mottatt.

27.2.1 Faktureringsplan (Endring fjerde ledd bokstav c)

Materialer, deler mv. gir rett til fakturering når de er tilført byggeplassen og innbygget.

29 Totalentreprenørens rettigheter ved betalingsmislighold**29.2 Totalentreprenørens rett til å stanse arbeidet (Endring første ledd)**

Totalentreprenøren har med 3 virkedagers skriftlig varsel rett til å stanse utførelsen dersom byggherren vesentlig misligholder sin betalingsforpliktelse, eller det er klart at slikt mislighold vil inntre.

30 Særlige regler om regningsarbeid**30.1 Vederlagsberegning (Tilføyelse)**

Regningsarbeid skal bare igangsettes etter skriftlig bestilling fra byggherrens representant, herunder regningsarbeid som følge av krav om vederlagsjustering ved endringer, jf 34.4.

31 Endringer**31.1 Retten til å kreve endringer (Endring tredje ledd andre punktum)**

Byggherren kan ikke pålegge totalentreprenøren endringer ut over 30 % netto tillegg til kontraktssummen.

33 Fristforlengelse

13 Kontraktsbestemmelser

33.5 Beregning av fristforlengelse (Endring)

Første ledd siste punktum utgår.

34 Vederlagsjustering**34.1.3 Særskilt varsel om økte utgifter til rigg og drift mv. (Tilføyelse)**

Totalentreprenøren kan ikke kreve justering av vederlag som følge av økte utgifter til rigg og drift mv. ved samlede endringer under 20 % netto tillegg til kontraktssummen.

Ved samlede endringer ut over 20 % netto tillegg til kontraktssummen, reguleres vederlagsjustering for rigg og drift som følger dersom ikke annet er avtalt:

Ved 21 % samlet endring i utførte arbeider endres driftsavhengige poster (E) i riggkapitlet med +/-1 %.

Ved 22 % samlet endring i utførte arbeider endres driftsavhengige poster (E) i riggkapitlet med +/-2 %.

Ved 23 % samlet endring i utførte arbeider endres driftsavhengige poster (E) i riggkapitlet med +/-3 %.

Osv.

Justeringer av vederlag som skyldes korreksjon av regulerbare mengder og som følge av lønns- og prisstigning skal ikke medregnes.

34.2.2 Almennelige regler for vederlagsjustering (Endring andre ledd siste setning)

Under enhver omstendighet skal krav om vederlagsjustering som regningsarbeid skje i samsvar med 34.4 med Tilføyelse i disse bestemmelser.

34.4 Vederlagsjustering når det ikke foreligger anvendelige enhetspriser (Endring første ledd andre punktum og tilføyelse)

Første ledd andre punktum utgår.

Regningsarbeider skal bare utføres når det foreligger slik skriftlig bestilling fra byggherrens representant.

Vederlagsjustering skal beregnes på grunnlag av totalentreprenørens netto innkjøpskostnader fratrukket alle rabatter, med tillegg av avtalt påslag for tilleggsarbeider til dekning av administrasjon, risiko og fortjeneste.

Fakturering av arbeidslønn, materialer, transport og maskinleie m.v. skal skje på grunnlag av timelister og kvitterte materialsedler, som er forelagt byggherren ukentlig og attestert. Krav som ikke kan tilbakeføres til slike ukentlige oppgaver, kan byggherren nekte godkjent.

Totalentreprenøren har ikke anledning til å fakturere kostnader ved retting av feil og mangler.

35 Uenighet om endringer m.v.**35.1 Utførelsesplikt ved uenighet (Endring tredje ledd)**

Tredje ledd utgår.

36 Forberedelse til overtakelse**36.2 Levering av FDV-dokumentasjon (Tilføyelse)**

FDV-dokumentasjonen skal inneholde følgende:

13 Kontraktsbestemmelser

En oversiktlig liste/tabell etter bygningsdelstabellen som innenfor hver bygningsdel viser:

- Type overflatebehandling
- Produktnavn
- Leverandører med adresser, telefonnummer og kontaktpersoner
- Spesifikasjon over tekniske data for levert utstyr
- Datablad/brosjyreblad for alle anvendte produkter
- Innreguleringsprotokoller for ventilasjon og varme
- As-built tegninger

Det skal utarbeides en beskrivelse for riktig vedlikehold (herunder syklus og metode) av kontraktsarbeidet, og hvilke forhold som eventuelt vil påvirke garantiansvaret.

Totalentreprenøren skal gi opplæring til byggherrens driftspersonale i bruk og vedlikehold av kontraktsarbeidet.

Totalentreprenøren skal sørge for at det utarbeides dokumentasjon om de forhold som kan ha betydning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) ved drift, vedlikehold, ombygging og riving av anlegget.

37 Overtakelse

37.2 Protokoll fra forretningen (Endring andre ledd)

Protokollen føres av byggherren og undertegnes av de partene som har vært til stede. Partene skal ha hvert sitt eksemplar av den underskrevne protokollen.

Utbedring av punktene skal skje innen 21 dager etter undertegning. Fristen er dagmulksbelagt med kr 1 000,- pr dag.

37.3 Byggherrens rett til å nekte overtakelse

Tredje ledd andre punktum utgår.

37.5 Delovertakelse (Endring fjerde ledd)

Ved delovertakelse gjelder ikke bestemmelsene i 37.4 tilsvarende. Virkningene av overtakelse inntreffer først ved avslutning av siste overtakelsesforretning av alt kontraktsarbeidet.

38 Brukstakelse og prøvedrift

38.1 Brukstakelse (Endring)

Byggherren har rett til å ta kontraktsgjenstanden i bruk etter hvert som arbeidet ferdigstilles i henhold til avtalte delfrister.

Ved brukstakelse gjelder ikke bestemmelsene i 37.4 tilsvarende. Virkningene av overtakelse inntreffer først ved avslutning av siste overtakelsesforretning av alt kontraktsarbeidet.

38.2 Prøvedrift (Endring andre punktum)

Risikoen for skade går ikke over til byggherren på grunn av prøvedrift.

42 Mangel ved kontraktsgjenstanden

13 Kontraktsbestemmelser

42.2.2 Senere reklamasjon (Tilføyelse første ledd og endring tredje ledd)

Mangel som oppdages etter overtakelsen og før 1-års reklamasjonsbefaring, kan reklameres ved 1-årsbefaringen.

For de delene av kontraktsgjenstanden som det er foretatt utbedring på etter 42.3, løper en ny 5-årsfrist fra avslutningen av utbedringsarbeidet for vedkommende del, men ikke mer enn tre år ut over den opprinnelige fristen.

42.3.1 Totalentreprenørens plikt og rett til utbedring (Endring andre ledd)

Andre ledd andre punktum utgår.

44 Avbestilling (Tilføyelse)

Mengderegulering skal ikke medregnes i grunnlag for avbestilling.

46 Hevning**46.1 Rett til å heve (Endring siste ledd første punktum)**

Risikoen for kontraktsarbeidet går over på byggherren når hevingserklæringen er mottatt av den andre parten eller hans representant, og totalentreprenøren har avsluttet arbeidet og forlatt byggeplassen og sikret utført arbeid, materialer og utstyr mot skade, jf 46.2.

46.4 Erstatning ved byggherrens heving (Tilføyelse)

Dersom en tredjepart hever sin kontrakt med byggherren og det har sin årsak i vesentlig mislighold hos totalentreprenøren, skal totalentreprenøren dekke direkte og indirekte tap byggherren blir påført som følge av hevingen.

14 Plikter og ansvar vedrørende prosjektering

Plikter og ansvar vedrørende prosjektering

Denne beskrivelse er basert på prinsipielle løsninger for de arbeider som skal utføres. Disse gir uttrykk for TH's funksjonskrav og vil ha varierende detaljeringsgrad. Det er likefullt TE's oppgave å utføre all nødvendig kompletterende prosjektering for ivaretagelse av TH's og myndighetenes krav. TE's risiko skal være som om han skulle utarbeidet dokumentene i sin helhet på egen hånd.

Arbeidene skal gjennomføres som en Totalentreprise hvor TE har ansvaret for all videre prosjektering frem til et 100 % ferdig anlegg. TE har det objektive prosjekteringsansvaret, også for rådgivere som TE selv har engasjert. Dette gjelder også der hvor TE bruker rådgivere utenfor eget firma som underleverandører.

TE må selv vurdere behovet for eventuelle supplerende undersøkelser, statiske beregninger etc.

TE's videre prosjektering skal omfatte tilstrekkelig dokumentasjon av løsninger utover tilbudsgrunnlaget for å kunne gjennomføre prosjektet. Dette innebærer revidering av eksisterende og produksjon av nye tegninger. Løsningene skal legges frem for TH i god tid før utførelse. TE bekoster selv all tegningskopiering til TH, rådgivere og andre.

Prosjektering skal prises under prisbærende poster i generell del.

Ansvar for mengder og mål

Den inngitte tilbudssum skal være fast, og inkludere et 100 % ferdig anlegg, med unntak av de poster som på forhånd er beskrevet som regulerbare. TE er ansvarlig for at det innleveres et komplett tilbud, hvor eventuelle uteglemte poster i beskrivelsen mv. forutsettes inkludert i TE's totalpris.

Oppgitte mål i tilbudsbeskrivelsen og på tegninger må kun regnes som veiledende. Alle mål må kontrolleres på stedet av TE før produksjon, slik at problemer pga. avvik unngås. TE er ansvarlig også for mål og konstruksjoner som går frem av tilbudsmaterialet og pålegges å utføre nødvendig innmåling av eksisterende konstruksjoner før arbeidene igangsettes. Resultatet av målingene legges til grunn for den videre prosjektering/produksjon.

Dersom det registreres avvik på mengder og mål, må dette legges frem for PL senest 14 dager etter at kontrakt er signert.

16 Avfallshåndtering

Avfallshåndtering

Krav til avfallshåndtering og kartlegging av helse og miljøfarlige stoffer iht. myndighetskrav skal etterfølges. Forskriftene stiller krav om utarbeidelse av miljøkartlegging og plan for avfallshåndtering med innsendelse av sluttrapport. TE gjøres ansvarlig for å gjennomføre miljøkartlegging av farlige stoffer og for å utarbeide plan for avfallshåndtering. Dette må gjøres omgående etter kontrahering.

PL skal ha denne til gjennomsyn, ved anmodning om ferdigattest. Statusrapporter for avfallshåndtering skal TE gi med jevne mellomrom i prosjektet og sluttrapport settes opp og sendes til PBE i forbindelse med innlevering av anmodning om ferdigattest.

I dette prosjektet skal min sorteringsgrad være 70%

Utarbeidelse av avfallsplan prises under rigg og drift.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS) - Internkontrollforskriften

Internkontroll

TE og hans underentreprenører skal ha et internkontrollsystem som dokumenterer at de har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Internkontrollsystemet skal kunne fremlegges for tiltakshaver på forespørsel. Det vises generelt til forskrift av 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften). Kravet gjelder for alle entreprenører på byggeplassen, og omfatter også utenlandske entreprenører m.m.

Alle relevante deler fra tiltakshavers SHA-plan skal innarbeides i systemet for internkontroll. Denne innarbeidingen skal skje på en slik måte at man i internkontrollsystemet skal kunne finne igjen de relevante bestemmelsene fra SHA-planen og kontrakt.

Inntakskontroll / Informasjon

TE skal gjennomføre inntakskontroll av alle arbeidstakere og bedrifter. Kontrollen skal omfatte Internkontroll, arbeidsinstrukser, ID-kort, skatter og avgifter, påseplikt, m.m.

TE er ansvarlig for at SHA-plan og risikoforhold bekjentgjøres på et forståelig språk. Den enkelte entreprenør skal også instrueres i hvilket ansvar de har for å informere sine ansatte, jf. byggherreforskriftens § 19.

Det skal utarbeides informasjon til arbeidstakerne og verneombudene. Informasjon overføres ved inntakskontroll, oppslagstavler og egne informasjonsmøter. TE skal avstemme dette med TH. Informasjonsflyten innebærer at TE skal informere alle entreprenører og enkeltmannsbedrifter om innholdet i SHA-planen.

Sikker jobb analyse (SJA)

En SJA skal identifisere risiko både når det gjelder SHA, kvalitet og produksjon. Det skal legges vekt på først og fremst å finne tiltak som reduserer sannsynligheten for at noe skal gå galt. Dersom dette ikke er mulig eller tilstrekkelig, må en finne tiltak som reduserer konsekvensen dersom noe likevel skulle skje.

SJA skal alltid gjennomføres ved:

- nye og ukjente arbeidsoppgaver og arbeidsoppgaver som gjøres sjelden.
- arbeidsoppgaver med høyt risikopotensial (se i SHA-planen under risikofylte arbeider).
- kompliserte løfteoperasjoner og monteringsarbeider
- arbeid med spesielt farlige kjemikalier.

Det er en forutsetning at alle involverte deltar i en SJA. Alle involverte i produksjon av SJA, skal signere rapporten for dokumentasjon av utført arbeid. Rapporten skal inngå som en del av styringsdokumentasjonen for prosjektet.

Resultatet av SJA skal være grunnlaget for arbeidsinstruks til alle involverte arbeidstakere.

Kopi av alle gjennomførte SJA skal oversendes tiltakshaver og koordinator for utførelse.

Arbeidsinstruks

Hver enkelt entreprenør er ansvarlig for å utarbeide komplett sett av arbeidsinstrukser relatert til den enkelte arbeidsoperasjon når disse er identifiserte som risikofylte og som kan innebære særlig fare for liv og helse.

Arbeidsinstrukser skal forelegges tiltakshaver en uke før oppstart av de aktuelle arbeidsoppgavene. Hvilke vurderinger som er gjort skal kunne fremlegges skriftlig. Entreprenøren

17 Helse, miljø og sikkerhet (HMS) - Internkontrollforskriften

kan ikke påberope fremleggelse for tiltakshaver som begrensende for sine forpliktelser etter dette punktet. Arbeidsinstrukser for relevante risikoutsatte arbeidsoperasjoner skal oppbevares hos hovedbedrift og hos tiltakshaverens SHA-koordinator. Den enkelte entreprenør skal oppbevare alle aktuelle arbeidsinstrukser for egne oppgaver.

Arbeidsinstruksen skal være på et språk arbeidstaker behersker fullt ut og skal være signert av verneombud og arbeidstaker. Arbeidstaker skal ha instruksen på seg under arbeidet.

Hovedbedrift / samordningsansvar / vernerunder / kontrollrutiner / revisjoner

TE utpekes til hovedbedrift og er ansvarlig for å organisere, samordne og følge opp verne- og miljøarbeid på byggeplassen iht. til Arbeidsmiljøloven §2-2 og Internkontrollforskriften § 6. I den forbindelse skal det foretas rutinemessige vernerunder/møter (minimum hver 14. dag) for å føre en løpende kontroll av alle HMS - forhold på byggeplassen. Hovedbedriften fører protokoll/referat med anmerkning av feil/mangler og tiltak som må iverksettes fra disse møtene.

Protokoll/referat distribueres til de involverte parter og til SHA-koordinator. SHA-koordinator skal ha innkalling til vernerunder og skal ha anledning til å delta på disse.

Alt teknisk utstyr som kreves å være CE-merket, skal være merket. Alt sertifikatpliktig utstyr skal være sertifisert og kontrollert iht. gjeldende bestemmelser og være utstyrt med oblat og dokumentasjon for årlig kontroll. Alle sertifikater, kontroll- og instruksjonsbøker skal foreligge før utstyret tas i bruk, og fremlegges på forespørsel eller kontroll.

Tiltakshaver skal til enhver tid ha anledning til å gjennomføre revisjoner i et prosjekt. Planlagte revisjoner skal varsles til entreprenøren med minimum en ukes varsel. Ved siden av samordnende møter bør hovedbedriften også utøve en viss form for kontroll og tilsyn med felles arealer og felles ressurser. Denne kontrollen bør i praksis utføres ved hjelp av inspeksjoner på bygge- eller anleggsplassen (vernerunder). Kontrollen må minst omfatte de grunnleggende forhold som erfaringsmessig har betydning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.

Alle arbeidere skal ha sitt eget personlige verneutstyr, så som hjelm og vernesko. Tilfeldig besøkende skal minimum tildeles hjelm. Øvrig verneutstyr/beskyttelse benyttes der dette kreves. Tilstrekkelig avsperring av områder foretas ved behov. Førstehjelps- og brannvernsutstyr skal finnes på byggeplassen og være avmerket på riggplan.

TH, ev. TE etter avtale med TH, skal sende Forhåndsmelding til Arbeidstilsynet iht. Byggherreforskriftens §10 innen byggestart. Forhåndsmeldingen settes opp godt synlig på byggeplassen og skal ajourføres av TE.

Opplæring og kompetanse

TE skal sørge for at det gis nødvendig opplæring i risiko og helsefarer ved utførelse av kontraktsarbeidet. TE skal utarbeide prosedyrer som sikrer at den enkelte arbeidstaker/enkeltmannsforetak gis nødvendig sikkerhetsopplæring og opplæring i risikomomenter ved aktuelle arbeidsoperasjoner for denne kontrakten.

TE skal sørge for at det utarbeides prosedyrer som sikrer at all bruk av maskiner, utstyr o.l. utføres av kvalifiserte personell som har fått nødvendig opplæring. Kvalifikasjoner skal dokumenteres. Kopi av slik dokumentasjon skal oppbevares av hovedbedrift.

Bemanningsplan

For å unngå helseskadelig tidspress under kontraktarbeidet, skal prosjektet bemannes forsvarlig innenfor normale tidsrammer slik at fare for helseskader i form av sykdom eller ulykke unngås. For å forebygge at det oppstår helsemessig tidspress, skal entreprenør og underleverandører dokumentere en forsvarlig bemanningsplan for arbeidet.

17 Helse, miljø og sikkerhet (HMS) - Internkontrollforskriften

Beredskapsplan

Målet med beredskapsplanen er at alle som arbeider på stedet skal være best mulig forberedt til å møte en alvorlig uønsket hendelse. Beredskapsplanen skal beskrive forebyggende tiltak for å begrense skadevirkninger når en uønsket hendelse oppstår.

Entreprenøren skal derfor utarbeide en beredskapsplan for kontrakten som skal inneholde:

- Beredskapsrutiner for ulykker, brann og forurensning inklusive hyppighet av øvelser
- Ressurser og materiell til bruk ved ulykker, brann og utslipp
- Varslingsplan

Beredskapsplanen skal fremlegges tiltakshaver for godkjenning.

Planen skal forefinnes ved alle arbeidssteder, og skal være gjort kjent blant alle arbeidstakere/ enkeltmannsforetak.

Beredskapsrutiner skal bygge på kontraktens risikovurdering. Transport/evakuering i forbindelse med en alvorlig uønsket hendelse skal framgå spesielt.

Planen skal gi oversikt over nødvendige ressurser, det vil si førstehjelpsutstyr og beredskapsmateriell (brannslukningsapparat, oppsugingsmiddel osv), samt oversikt over tilgjengelige telefoner. Alle mobile enheter skal utstyres med mobiltelefon.

Etter en alvorlig hendelse, skal det gjennomføres debriefing for berørt personell. Beredskapsplanen skal derfor inneholde en oversikt over hvem som skal delta og lede denne gjennomgangen.

Det skal avholdes minst en beredskapsøvelse i løpet av kontraktsperioden.

HMS - datablad

TE skal fremlegge dokumentasjon i form av HMS - datablad for alle materialer/produkter som er tenkt benyttet i prosjektet. Videre skal TE og hans underentreprenører kunne dokumentere at substitusjonsplikten er oppfylt iht. produktkontrollen.

18 Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) - Byggherreforskriften

Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) - Byggherreforskriften

SHA - Plan

Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA-planen), skal være med å sikre at arbeidet kan utføres uten fare for liv og helse. Planen skal være tilgjengelig i sin helhet og skal være tilgjengelig for entreprenørene og arbeidstakere på bygge- eller anleggsplassen. Alle entreprenørene som utfører arbeid for TE på bygge- eller anleggsplassen skal kjenne innholdet i SHA-planen. SHA-planen er en del av dette kontraktsdokumentet og skal derfor inngå i tilbudsgrunnlaget til alle involverte underentreprenører. For å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i utførelsesperioden vil byggeplassen bli organisert og kontrollert iht. bestemmelsene i Byggherreforskriften av august 2009 inkludert senere endringer.

TE skal som en del av kontrakten sørge for at SHA-plan for prosjekteringsfasen og gjennomføringsfasen ajourføres. TE er pålagt å utarbeide nødvendige dokumentasjon for supplering av SHA-plan som ligger i tilbudsgrunnlaget.

Risikovurdering

Det er utført en risikovurdering ut fra prosjektets rammebetingelser som kan innebære fare for liv og helse. Entreprenørene skal utføre arbeidsrisikovurdering, det vil si risikovurdering for valgt framgangsmåte for utførelse av den enkelte aktivitet som kan innebære fare for liv og helse.

Se for øvrig ovennevnte avsnitt for HMS.

TE skal i sitt tilbud inkorporere kostnadene for alle nødvendige risikoreduserende tiltak som framkommer av SHA-planen og SJA`ene.

Identifisering av nye risikofylte arbeidsoperasjoner skal uten ugrunnet opphold varsles til tiltakshaver og koordinator for utførelse.

Fremdriftsplan med spesifikke tiltak

Det skal avsettes tilstrekkelig tid til utførelse av de forskjellige arbeidsoperasjoner. Videre skal det tas hensyn til samordning av de forskjellige arbeidsoperasjoner.

Oppstart av spesifikke SHA-tiltak skal fremkomme av fremdriftsplanene. Fremdriftsplanen må anses som et viktig virkemiddel i det å skape en sikker byggeplass.

Organisering av SHA-arbeidet

Tiltakshaver har det øverste ansvar for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø i prosjektet, jfr. Byggherreforskriftens § 5. Det vil være tiltakshaver som i siste instans har ansvar for å iverksette tiltak dersom kravene ikke følges opp.

SHA-koordinator under utførelse ivaretas av Usbl.

KU, ivaretas av en navngitt person utnevnt av tiltakshaver. Totalentreprenøren og hans underentreprenører plikter å følge anvisninger og pålegg gitt av KU.

Avviksbehandling

For å forhindre ulykker er det viktig at alles ansvar i SHA-arbeidet er klarlagt.

Brudd på gjeldende SHA-bestemmelser regnes som avvik og skal registreres og gjennomgås for å forhindre gjentatte avvik og ulykker. Totalentreprenørens rapportering av arbeidsulykker, yrkesskader og SHA-avvik skal utover egen rapportering også inkludere underentreprenører. Det henvises til kapitlet avviksbehandling og sanksjoner i SHA-planen som omhandler dette nærmere.

Entreprenøren skal uten ugrunnet opphold varsle tiltakshaver om alvorlige skader på objekter, enten de inngår i kontraktsarbeidet eller ikke.

Entreprenøren skal uten ugrunnet opphold varsle tiltakshaver om feil, mangler og andre forhold

18 Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) - Byggherreforskriften

som har eller kan komme til å få betydning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø selv om disse forholdene ikke har direkte tilknytning til entreprenørens ansvarsområde gitt i kontrakten. Dette inkluderer også forhold knyttet til andre aktørers aktiviteter i nærheten av byggeplassen.

Byggherres representant og koordinator har på vegne av tiltakshaver fullmakt til å utøve eventuelle sanksjoner ovenfor de utførende entreprenører ved registrerte brudd i oppfyllelsen av SHA-bestemmelsene. En konsekvens kan være å stanse arbeider inntil alvorlige avvik er rettet, der avvik har konsekvenser for SHA på byggeplassen eller for omkringliggende virksomheter.

Dersom ikke TE selv tar nødvendig initiativ til å rette opp påpekte avvik fra forskrifter og lovbestemmelser vil tiltakshaver v/byggherres representant iverksette tiltak for TE's regning.

Føring av oversiktsliste

TH og SHA-koordinatoren skal til enhver tid ha oversikt over alle som utfører arbeid på prosjektet/arbeidsstedet. For at TH skal kunne ivareta sine plikter på en tilfredsstillende måte iht. byggherreforskriften, er TE ansvarlig for at oversiktslister føres elektronisk. Det kreves daglig elektronisk føring og kontroll som sikrer at alle som utfører arbeid på bygge- eller anleggsplassen er ført opp på listen. Listene skal oppbevares slik at verneombud og Arbeidstilsynet kan få tilgang til disse, dersom de ber om dette.

Listene skal overleveres byggherre etter at bygge- eller anleggsarbeidet er avsluttet.

Situasjonsplan/Riggplan

TE skal sørge for at det utarbeides situasjonsplan/riggplan. Situasjonsplan skal vise den fysiske innretning av hele byggeplassen og angi plassering av brakkerigg- og lagerplass, stillaser, adkomstveier, parkeringsforhold, avfallscontainere, brannslukkingsapparat, førstehjelpsutstyr, mv.

19 Lønns- og arbeidsvilkår som følger av allmenngjøringsforskriftene

Lønns- og arbeidsvilkår som følger av allmenngjøringsforskriftene

Arbeidene omfattes av forskrift om allmenngjøring av tariffavtaler etter allmenngjøringsloven § 3. Totalentreprenøren skal følge forskriftene og informere sine arbeidstagere om dette. Den samme informasjonsplikten gjelder for totalentreprenøren når denne inngår avtaler med underleverandører, jfr. Forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett §5 og 6.

Totalentreprenøren skal sørge for at ansatte i egen organisasjon og ansatte hos eventuelle underleverandører ikke har dårligere lønns- og arbeidsforhold enn det som følger av til enhver tid gjeldende forskrift om allmenngjøring for byggfagene. Dette gjelder bare for ansatte som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten. Lederen av virksomheten er ansvarlig for at denne regelen blir etterlevd.

Alle avtaler totalentreprenøren inngår som innebærer utføring av arbeid under denne kontrakten, skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Totalentreprenøren skal på oppfordring fremlegge dokumentasjon om de lønns- og arbeidsvilkårene som blir benyttet.

Dokumentasjonsplikten omfatter også underentreprenører/ underleverandører. Opplysningene er omfattet av taushetsplikt og er et vilkår for utlevering.

Dersom totalentreprenøren ikke etterlever klausulen, har oppdragsgiveren rett til å holde tilbake deler av kontraktsummen til det er dokumentert at forholdet er i orden. Summen som blir tilbakeholdt kan tilsvare inntil 10 % av samlet kontraktsum.

20 Kvalitetssikring

Kvalitetssikring og kvalitet

TE er forpliktet til å ha eget kvalitetssystem som ivaretar sikring av kvalitet både av egen planlegging og prosjektering, og rutiner for egenkontroll med avviksbehandling av både prosjektering og produksjon på byggeplassen.

Dokumentasjon på kvalitetssystem skal legges ved tilbudet og vil være med i vurderingen av de innkomne tilbud. I dette inngår også at bruken av kvalitetssikringssystemet skal dokumenteres ved eksempler på kontroll.

Entreprenøren det kontraheres med skal legge frem en kontrollplan for utførelse som samsvarer med gjeldende Plan- og bygningslov

TH vil forlange en dokumentasjon på at TE har gjennomgått de arbeider som er utført og funnet disse i orden, eventuelt funnet feil og mangler som er rettet i tide før påfølgende arbeider blir utført. Planen skal vise hvem som er ansvarlig for kvalitetssikringen, og hvilke retningslinjer vedkommende skal arbeide ut fra i forhold til avviksbehandling mv.

Dokumentasjon av kvalitetssikringen vil ved stikkprøve bli kontrollert av TH's representant. Dersom kontrollen viser avvik fra det som dokumenteres, anses dette for å være et tillitsbrudd mellom TE og TH, og TH vil kunne kreve den ansvarlige skiftet ut.

Dokumentasjonen skal fremlegges før overtagelse, også delovertagelse. Om denne dokumentasjonen ikke foreligger kan byggherre nekte overtagelse.

Under gjennomføring av prosjektet, skal PL/ BL ha tilgang til å kontrollere alle sjekklister fortløpende.

Utførelse skal være iht siste versjon av NS3420.

Kvalitetssikring av prefabrikerte produkter

Prefabrikerte produkter skal kun leveres av produsenter som er tilsluttet godkjente kontrollinstanser. Dokumentasjon på dette vedlegges tilbudet

21 Fremdrift

Fremdrift

Ved planleggingen av arbeidernes fremdrift, må hensynet til beboerne settes høyt. Sikkerheten skal prioriteres og det skal utføres kontinuerlig rydding i området. Boligselskapets daglige drift skal ikke hindres utover det arbeidet som gjøres i nærheten av de leilighetene det til enhver tid arbeides. TE må i tilstrekkelig grad ta hensyn ved støyende arbeid og forhåndsvarsle beboerne i henhold til fremdriftsplanen. TE skal varsle i god tid, minst 10 dager, om de ulike tiltak som skal utføres.

Fremdriften av byggearbeidene skal være kontinuerlig og til minst mulig hinder for tiltakshaver. TH ser det som en fordel at det totale arbeidet blir gjennomført på kortest mulig byggetid. Byggetiden må imidlertid ikke bli kortere enn hva som er nødvendig for at god kvalitet oppnås på utførte arbeider.

TE må sikre at fremdriften ikke er til hinder for at det utføres et tilstrekkelig forarbeid med tildekking av tilliggende rom og overflater for øvrig som f.eks. gulv og vegger i gangarealer etc. Det er særdeles viktig å forhindre spredning av støv til deler av bygningsmassen som det ikke skal arbeides i.

Rapportering i samsvar med ligningsloven § 6-10

All skatt som påløper for TE samt TE's ansatte og oppdragstakere som en følge av kontraktsarbeidene er TE's ansvar alene.

TE er ansvarlig for, og bærer den fulle risiko for, at det foretas forskuddstrekk og innbetaling av inntektsskatt, arbeidsgiveravgift og alle offentlige skatter, avgifter, trygde- og pensjonsinnbetalinger som følger av ansettelses- eller oppdragstakerforholdet for enhver person ansatt eller engasjert av TE.

TE skal gi skattemyndighetene eller annen offentlig myndighet all informasjon som er nødvendig for å oppfylle sine, og eventuelt tiltakshaverens, forpliktelser hva angår de skatter m.v. som er referert ovenfor.

Entreprenøren erklærer at han er kjent med Ligningsloven §§ 6-10, 10-6 og 10-7 med forskrifter fra Finansdepartementet som omhandler plikten til å gi ligningsmyndighetene opplysninger om ansatte og oppdragstakeres skattemessige forhold og konsekvensene av manglende oppfyllelse av denne plikten.

Tiltakshaver har intet ansvar for TE's forpliktelser til å betale skatt mv. som nevnt over. Dersom tiltakshaver blir holdt ansvarlig for manglende innbetaling av skatter mv. eller forsømt opplysningsplikt overfor skattemyndighetene eller annen relevant offentlig myndighet vil TE holde tiltakshaver skadesløs.

Tiltakshaver har tilbakeholdsrett i kontraktsummen for eventuelle skattekrav som nevnt over

23 Ferdigbefaring/garantibefaring

Ferdigbefaring/garantibefaring

Påviste feil og mangler ved ferdigbefaring og ettårs befaringer skal rettes snarest mulig og senest innen en frist som avtales i forbindelse med overtakelsen. Er ikke annet avtalt er fristen 21 dager.

Fristen er dagmulksbelagt med kr 1 000.- pr dag

Dersom denne fristen ikke overholdes og det blir nødvendig å avholde flere befaringer og oppfølging av arbeidene i tillegg til avtalte ferdigbefaringer/ sluttbefaringer med 1 kontrollbefaring, samt garantibefaring med 1 kontrollbefaring, skal TE dekke TH's ekstra kostnader til honorar, utlegg mm. i den forbindelse. Dette gjelder ikke befaringer som er nødvendiggjort pga. eventuell tvist mellom partene.

Ansvarsrett etter plan- og bygningsloven (PBL)

Entreprisen krever ansvarsrett etter plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 nr. 71, jf. forskrift 26. mars 2010 nr. 488. Oppdragsgiver antar at følgende funksjoner er relevante i denne entreprisen:

Ansvarlig utførende	Tiltaksklasse 1
Ansvarlig kontrollerende for utførelsen	Tiltaksklasse 1
Ansvarlig prosjekterende	Tiltaksklasse 1 og 2
Ansvarlig kontrollerende for prosjekteringen	Tiltaksklasse 1

Det gjøres oppmerksom på at det er byggesaksavdelingen i kommunen som endelig bestemmer hvilke godkjenningssområder/tiltaksklasser prosjektet/arbeidet krever.

Totalentreprenøren skal ha ansvarsrett for de oppgaver og det tiltaket kontrakten omfatter i tiltaksklassen som prosjektet/tiltaket krever.

Manglende ansvarsrett betraktes som et vesentlig kontraktsbrudd som gir byggherren rett til å heve kontrakten, samt gjøre erstatningskrav gjeldende etter reglene i NS 8407 pkt 46.

Hovedbedrift etter arbeidsmiljøloven

Entreprenøren som får tildelt kontrakten skal være hovedbedrift etter Arbeidsmiljøloven av 17. juni 2005 nr. 65 § 2-2. Prisen på denne oppgaven skal inngå i tilbudssummen.

26 Regler for gjennomføring av konkurransen

26 REGLER FOR GJENNOMFØRING AV KONKURRANSEN

26.1 Anskaffelsesprosedyre

Anskaffelsen gjennomføres i henhold til lov om offentlige anskaffelser av 17. juni 2016 (LOA) og forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) FOR 2016-08-12-974. del I og del II. Kontraktstildeling vil bli foretatt etter prosedyren begrenset tilbudskonkurranse jfr. FOA § 8-3. Utvelgelse av hvilke leverandører som skal få levere tilbud er foretatt. Bare de leverandørene som har blitt utvalgt og invitert har anledning til å levere tilbud.

Oppdragsgiver planlegger å gjennomføre dialog gjennom forhandlinger med en eller flere av leverandørene som inngir tilbud i konkurransen. Forhandlingene vil kunne gjelde alle sider av tilbudene. Utvelgelsen av hvem det vil forhandles med vil bli foretatt etter en vurdering av tildelingskriteriene. Det planlegges å ha forhandlinger med maksimalt 3 leverandører.

Forhandlinger blir ikke gjennomført dersom oppdragsgiver, etter at tilbudene er mottatt, vurderer at forhandlinger ikke er hensiktsmessig. Dialog i form av rettinger/avklaringer gjennomføres ved behov.

Leverandøren oppfordres på det sterkeste til å følge de anvisninger som gis i dette konkurransegrunnlaget med vedlegg og eventuelt stille spørsmål ved uklarheter per e-post til kontaktperson.

26.2 Krav til arbeids- og lønnsvilkår

Kontrakten vil inneholde krav om lønns- og arbeidsvilkår, dokumentasjon og sanksjoner i samsvar med forskrift om lønns- og arbeidsvilkår av 8. februar 2008 nr. 112.

26.3 Offentlighet og taushetsplikt

For allmennhetens innsyn i dokumenter knyttet til en offentlig anskaffelse gjelder offentleglova. Oppdragsgiver og dennes ansatte plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om tekniske innretninger og fremgangsmåter eller drifts- og forretningsforhold det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde, jf. FOA §§ 7-3 og 7-4 og, jf. forvaltningsloven § 13.

26.4 Vedståelsesfrist

Leverandøren må vedstå seg sitt tilbud til det tidspunktet som er angitt i kap. 00.11

26.5 Finansieringsforbehold mm

Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å avlyse konkurransen dersom det foreligger saklig grunn, for eksempel ved bortfall av planlagt finansiering, manglende godkjenning fra politisk hold eller forhold som ikke gjør det mulig å gjennomføre planlagt leveranse innenfor vedtatte investeringsrammer.

26.6 Oppdatering av konkurransegrunnlaget og tilleggsopplysninger

Eventuelle rettelser, suppleringer eller endringer av konkurransegrunnlaget, samt spørsmål til

26 Regler for gjennomføring av konkurransen

konkurransen med svar i anonymisert form, vil bli formidlet til alle leverandører som har registrert sin interesse for anskaffelsen.

Dersom leverandøren finner at konkurransegrunnlaget ikke gir tilstrekkelig veiledning eller er uklart, kan han skriftlig be om tilleggsopplysninger hos oppdragsgiver ved oppdragsgivers kontaktperson

Dersom det oppdages feil i konkurransegrunnlaget, bes det om at dette formidles skriftlig til oppdragsgivers kontaktperson

Andre presiseringer

- Det presiseres at byggarbeidene foregår i tilknytning til et bo- og omsorgssenter og hensynet til beboere og ansatte må settes høyt.
- Entreprenøren har også ansvar for å utarbeide sikre låserutiner. Sikring av arbeidsområder mot tredjeperson er viktig.

Bestemmelser om erstatning for skadet vegetasjon

Ødelagte trær, annen skadet vegetasjon og gressarealer må TE istandsette med samme kvalitet som før og uten kostnader for TH. Det skal benyttes ferdigplen med tilstrekkelig jordforbedring ved utbedring av plenarealer.

Prosjekt: Beskrivelse Bråta 01

Side 00-33

Kapittel: 00 Generell del

Postnr	NS-kode/Firmakode/Spesifikasjon	Enh.	Mengde	Pris	Sum
28	Prisbærende poster				
00.28.1	Prosjektering				
	Prising av komplett prosjektering				
	Arkitekt _____				
	RIB _____				
	RIV _____				
	RIE _____				
	RIBr _____				
	Andre _____				
	Total pris prosjektering				
	Sum	RS			
00.28.2	Prising av Generell del				
	Her prises poster i kap 00 Generell del som ikke er priset i øvrige kapitler.				
	Sum	RS			
Sum denne side:					
Sum Kapittel 00 Generell del:					

RIGG OG DRIFT

Det forutsettes at alle plassbehov for rigg kan dekkes i området og avtales nærmere ved avklaringer før kontrakt. Hvis entreprenøren mener han trenger større plass, må dette tas opp i sitt tilbudsbrev.

Entreprenøren må imidlertid selv vurdere sine og eventuelt sine underentreprenørers riggbehov, og plassering avklares med byggherren. Entreprenøren innhenter nødvendige tillatelser for dette.

Entreprenøren skal så snart det er inngått kontrakt om arbeidene med byggherren, innsende detaljert riggplan. Riggplanen skal angi plassering av brakker, lagerområder etc.

I brakkerigg skal det være inkludert møterom for inntil 6 personer.

Kapitlet omhandler relevante forhold som berører rigg og drift i byggeperioden.

Varslingsrutiner til berørte

Entreprenøren er ansvarlig for å varsle i perioder med forhindret adkomst o.l.

Alle former for varsling skal skje i god tid, og være skriftlig med kopi til boligselskapet. Varsel som ikke har skjedd skriftlig anses ikke gyldig, og entreprenøren er ansvarlig for alle konsekvenser som følge av mangelfull varsling.

Alle omkostninger skal innkalkuleres

Utgifter til oppvarming forutsettes innkalkulert dersom behov for dette.

Alle utgifter til tildekning o.l skal være inkludert i kapittel for rigg og drift dersom ikke inkludert i den enkelte post. Inkludert skal være nødvendig beskyttelse og tildekning av gulv, vegger, vinduer, dører, beslag, ledninger og lignende i leiligheter og fellesarealer.

Nødvendig utmåling/oppmåling skal inkluderes. Entreprenøren er ansvarlig for at alle mål er i overensstemmelse med beskrivelse og byggets forutsetninger. Prøving og kontroll av materialer medtas i samsvar med Norsk Standard for respektive materialer.

SHA

Byggherre utpeker en ansvarlig koordinator under gjennomføring av prosjektet.

Entreprenøren plikter å sette seg inn i gjeldene forskrifter og skal uoppfordret fremlegge forslag til endring/tilpasning SHA-plan for prosjektet senest ved oppstart.

Farger, produkter

Alle farger og produkter forøvrig som har utseendemessig betydning forutsettes avklart med byggherren før materialene settes i bestilling.

Byggherrens lokaler

Eventuelle lokaler byggherren måtte stille til disposisjon vil bli gjennomgått under tilbudsbeifaringen.

Rigging, klargjøring

Det forutsettes at tilbydereren har nødvendig kompetanse til, ut fra prosjektdokumentene å vurdere hva som trengs av ressurser for å tilfredsstille myndighetenes, helseråd, arbeidstilsynet etc., samt de tariffmessige krav for de respektive faggrupper som omfattes av entreprisen.

Drift

Det forutsettes at tilbydereren har nødvendig kompetanse til, ut fra prosjektdokumentene å vurdere hva som trengs av ressurser for å holde entreprisen i gang på en forsvarlig måte.

Forhold til gjeldende regelverk

Arbeidene er søknadsppliktige. Videre må entreprenøren sørge for alle søknader og tillatelser. Kostnader vedrørende dette skal være innkalkulert.

Arbeidstilsynet

Entreprenøren er ansvarlig for å sende inn forhåndsmelding.

Avfallshåndtering

Entreprenøren skal besørge utarbeidelse og godkjenning av avfallsplan. Kopi av nødvendig dokumentasjon sendes tiltakshaver.

Krav til arbeidsledelse på byggeplassen

Det skal til enhver tid være norsktalende ansvarlig ledelse til stede på byggeplass.

Prosjekt: Beskrivelse Bråta 01		Side 01-3			
Kapittel: 01 Rigg og drift					
Postnr	NS-kode/Firmakode/Spesifikasjon	Enh.	Mengde	Pris	Sum
01.2	<p>KAPITTEL 01.1 - RIGG OG DRIFT</p> <p>Alle ytelser i kapittel 01.1 som ikke er priset i andre poster, prises her. Sum</p>	RS			
01.3	<p>KOMPLETT TILRIGGING</p> <p>Komplett tilrigging og klargjøring av byggeplass. Nødvendig sikring skal være inkludert. Det skal utarbeides riggplan før rigging startes. Sum</p>	RS			
01.4	<p>KOMPLETT DRIFT AV BYGGEPLASS</p> <p>Varighet: Gjelder hele byggeperioden.</p> <p>Spesielle krav: Byggeplassen skal holdes ryddig. Entreprenøren er ansvarlig for at også underleverandørene holder byggeplassen ryddig. Byggeplassavfall skal kjøres regelmessig bort. Dette gjelder både innvendige og utvendige arbeider. Inkludert i posten er alle innledende bestemmelser som berører rydding og renhold. Sum</p>	RS			
01.5	<p>HMS- ARBEID</p> <p>Posten omfatter alt HMS-arbeid under arbeidets gang. Se vedlagt SHA-plan. Sum</p>	RS			
01.6	<p>BYGGEPLASS SKILT</p> <p>Entreprenøren skal sette opp "stall\galge" med byggeplass skilt som angir BH,PL,TE etc. Skiltet skal være synlig og sentralt plassert.</p> <p>Utarbeides i samarbeid med BH. TE skal dekke alle kostnader. Sum</p>	RS			
Sum denne side:					
Akkumulert Kapittel 01 Rigg og drift:					

Prosjekt: Beskrivelse Bråta 01					Side 01-4
Kapittel: 01 Rigg og drift					
Postnr	NS-kode/Firmakode/Spesifikasjon	Enh.	Mengde	Pris	Sum
01.7	SPESIELLE FORHOLD Det må utvises hensyn til den øvrige trafikk i området, spesielt myke trafikanter bl.a. med tanke på støv, støy etc., slik at sjenansen blir minst mulig. Alle omkostninger skal innkalkuleres Sum	RS			
01.8	SØKNAD TIL OFFENTLIGE MYNDIGHETER/ TILLATELSER Posten omfatter alle kostnader knyttet til entreprenørens arbeid med igangsettingstillatelse og ferdigattest. Sum	RS			
01.9	GEBYRER Kostnader forbundet med nødvendige søknader knyttet til kontraktsarbeidet. Evt kostnader til byggetillatelsen bekostes av TH. Eventuelle andre kostnader medtas her. Sum	RS			
01.10	TEGNINGER Omhandler tegninger beskrevet i generell del 00. Sum	RS			
01.11	UTARBEIDELSE AV AVFALLSPLAN Denne post inneholder kostnader knyttet til utarbeidelse av avfallsplan. Sum	RS			
01.12	TRANSPORT OG HÅNDTERING AV BYGGEPLASS AVFALL Gjelder alt byggeplassavfall, Eventuelle gebyrer skal være inkludert. Sum	RS			
Sum denne side:					
Akkumulert Kapittel 01 Rigg og drift:					

Prosjekt: Beskrivelse Bråta 01					Side 01-5
Kapittel: 01 Rigg og drift					
Postnr	NS-kode/Firmakode/Spesifikasjon	Enh.	Mengde	Pris	Sum
01.13	<p>FDV-DOKUMENTASJON</p> <p>Omfatter spesifisert oversikt over leverandører, benyttede produkter, fargekoder ,adresse/-telefonliste over utførende m.v Skal utarbeides iht NS 3451 mappestruktur på 2 og 3 sifret nivå. Overleveres i skriftlig og elektronisk eksemplar senest 14 dager før overtakelse. Innkalling til overtagelsesforretning uten at FDV er levert vil bli avvist.</p> <p>Forøvrig henvises til generell del Sum</p>	RS			
01.14	<p>RENGJØRING</p> <p>Entreprenøren er ansvarlig for all rengjøring. Rengjøring og opprydning utføres fortløpende. I tillegg skal det ryddes opp daglig etter endt arbeid. Byggrenhold utføres iht RTB. Det skal benyttes støvsuger under alle støvende prosesser innendørs. Støvsuger med absoluttfilter eller sentralstøvsuger med støvavkast til det fri.</p> <p>Sum</p>	RS			
01.15	<p>AVSLUTTENDE BYGGRENGJØRING</p> <p>Skal utføres før ferdigstilling. Gjelder alle rom og fellesarealer. Byggherren forbeholder seg retten til å nekte overtakelse før nevnte utbedringer er gjort.</p> <p>Pris Sum</p>	RS			
01.16	<p>KRAFT, ENERGI, VANN, ETC.</p> <p>All bruk av kraft/energi, vann etc. som benyttes holdes av entreprenøren. Evt. provisorer, målearrangementer o.l. for elforsyning, vann og avløp bekostes av entreprenøren. Sum</p>	RS			
Sum denne side:					
Akkumulert Kapittel 01 Rigg og drift:					

Prosjekt: Beskrivelse Bråta 01					Side 01-6
Kapittel: 01 Rigg og drift					
Postnr	NS-kode/Firmakode/Spesifikasjon	Enh.	Mengde	Pris	Sum
01.17	<p>KOMPLETT NEDRIGGING</p> <p>Komplett nedrigging og istandsetting/tilbakeføring av rigg/drift området.</p> <p>Alle veier, gangsoner, plasser, plener som eventuelt er skadet ved byggearbeidene skal settes tilbake i opprinnelig stand. Byggherren forbeholder seg retten til å nekte overtakelse inntil disse utbedringene er utført.</p> <p>Sum</p>	RS			
01.18	<p>SIKKERHETSSTILLELSE FOR KONTRAKTSFORPLIKTELSER</p> <p>Det stilles sikkerhet på 10% i utførelsestiden og på 5% i påfølgende 5 år når kontraktsgjenstanden er overtatt. Sikkerheten skal stilles i form av selvskyldnerkausjon eller forsikring som tilsvarer selvskyldnerkausjon.</p> <p>Pris</p> <p>Sum</p>	RS			
01.19	<p>FORSIKRING AV ANSVAR</p> <p>Pris</p> <p>Sum</p>	RS			
01.20	<p>FORSIKRING AV EGET KONTRAKTSARBEID</p> <p>Pris</p> <p>Sum</p>	RS			
Sum denne side:					
Akkumulert Kapittel 01 Rigg og drift:					

GENERELL DEL

Det skal medregnes å utføre tilbyggene iht. vedlagte tegninger. Utformingen skal være lik eksisterende bygningsmasse.

Mellom bygg 18 (G) og 16 (H): skal det bygges ganger som binder byggene sammen. Det er høydeforskjell på ca 1 meter. Høydeforskjell skal utføres med trapp, samt personløfter ved siden av.

Mellom bygg 18 (G) og 12 (F): Det skal bygges gang samt møterom mellom eksisterende bygg.

Gravearbeider: Det skal medregnes utgraving av byggegrop, med bort kjøring og deponering av masser, det skal beregnes å fylle tilbake med drenerende masser. Tykkelse og komprimert etter gjeldende standarder. Eksisterende port skal demonteres.

Belegningsstein som ligger der tilbyggene kommer, skal beregnes å demontere og reparere fra bygningskroppen og ca 0,5 meter ut, slik det er på eksisterende. Alle nye utganger skal koples på eksisterende gangveier med samme utforming.

Baksida mot veg mellom 18 og 12, skal det beregnes å de- reparere kantstein og opparbeide området med lik utforming som eksisterende utenfor byggene. Plen, beplantning osv.

For å komme til med gravemaskin mellom bygg 18 og 16, skal eksisterende busker fjernes og reetableres etter at arbeidene er ferdige.

Uteområdet: Uteområdet skal beregnes å sette tilbake i samme stand med nødvendige tilpassinger. Det skal være lik som eksisterende. Når grunnmuren er støpt, skal alt uteområdet være satt i stand før oppbyggingen starter

Riggområdet: Riggområdet er begrenset. Det skal spesielt hensyntas beboere under arbeidene.

Detaljer og tekniske løsninger.

Alle detaljer og tekniske løsninger skal være iht Sintef Byggforsk anvisninger. Avvik fra dette skal på forhånd avklares med BH.

Prosjekt: Beskrivelse Bråta 01

Side 02-2

Kapittel: 02 Grunnarbeider

Postnr	NS-kode/Firmakode/Spesifikasjon	Enh.	Mengde	Pris	Sum
02.2	<p>GRUNNARBEIDER 12 og 18</p> <p>I denne post medtas alle grunnarbeider for tilbygg mellom Bråtaveien 12 (F) og 18 (G) inkludert tilbakestillinger utomhus iht generell del.</p> <p>Rund sum</p>	RS			
02.3	<p>GRUNNARBEIDER 16 og 18</p> <p>I denne post medtas alle grunnarbeider for tilbygg mellom Bråtaveien 18 (G) og 16 (H) inkludert tilbakestillinger utomhus iht generell del.</p> <p>Rund sum</p>	RS			
Sum denne side:					
Sum Kapittel 02 Grunnarbeider:					

GENERELL DEL

Det skal medregnes å utføre tilbyggene iht. vedlagte tegninger. Utformingen skal være lik eksisterende bygningsmasse. I henhold til gjeldende byggeteknisk forskrift.

Mellom bygg 18 (G) og 16 (H): skal det bygges ganger som binder byggene sammen. Det er høydeforskjell på ca 1 meter. Høydeforskjell skal utføres med trapp, samt personløfter ved siden av.

Mellom bygg 18 (G) og 12 (F): Det skal bygges gang samt møterom mellom eksisterende bygg. Tilbygget skal ha mønt himling (skråtak) over møterom, øvrige areal flat himling lik tilstøtende eksisterende bygg.

Gulv/Betong: Det skal beregnes å benytte isolerte grunnmurselementer. Støpt plate med isolering og radonsperre. Gulvet skal utføres innenfor toleranser, slik at belegget kan monteres. Mellom bygg 18 og 12 er det høydeforskjell, gulvet mellom byggene i gang, skal ha en jevn stigning hele veien for å unngå at det blir trappetrinn. Rampe innenfor kravene kan vurderes.

Vegger:

Vegger skal bygges opp av bindingsverk (tre) med isolasjon, vindtetting etc iht gjeldende krav

Overflater utvendig:

Utvendig trekledning skal utføres tilnærmet lik eksisterende. Denne skal beregnes levert grunnet og ett tilleggsstrøk fra fabrikk samt overmales en gang etter montering. Utførelse og farge tilpasset eksisterende bygningsmasse.

Teglstein fasade, denne skal være så lik eksisterende som mulig.

Eksisterende yttervegg i teglstein som nå blir innvendig vegg skal beregnes utlektet og kledd med gips. Kuldebroer mellom eksisterende og nytt bygg må brytes.

Overflater innvendig:

Gulv: Homogent vinylbelegg 2 mm tarket iq optima/iq granitt eller lignende. Det skal ikke benyttes gulvlister, men belegget skal brettes opp ca. 10 cm på alle vegger.

Himling: Sparklet og malt gips.

Vegger: Gipsplater sparklet og strielagt, males som eksisterende flater.

Yttertak:

Tak på ganger tekkes med papptekking. Tak fra nr. 12 skal forlenges til nr. 18. Det skal benyttes takstein lik eksisterende. Takrenner, beslag, nedløp osv. tilsvarende eksisterende utførelse medtas. Nedløp skal føres på eksisterende overvannsløp. Brannskiller må vurderes av en brannkonsulent og innkalkuleres.

Vinduer:

Alle vinduer skal så langt det er mulig ha samme utforming som eksisterende. Størrelse på vinduer skal være lik som de nærliggende vinduene. Eksisterende vinduer er levert av norgesvinduet. Vinduer leveres ferdig malt fra fabrikk. Farge lik eksisterende. U-verdi iht dagens krav. I nye ganger skal det monteres gardiner lik eksisterende. Utvendig omramming vinduer og dører lik som eksisterende bygg.

Dører:

Alle nye ytterdører skal det beregnes tredører med så lik utforming som eksisterende som mulig. Dører som i dag er ytterdører, blir innerdører. Her skal det monteres nye innvendige tredører med magnetventiler tilkoplede brannvarslingen med selvlukkere.

Lyddør inn til møterom

Alle dører leveres ferdig malt fra fabrikk. Farger lik eksisterende

Kodelås på dør til møterom, ellers gjenbruk av eksisterende låssystem.

Personløfter/Heis:

Det skal beregnes å montere en personløfter/heis tilpasset rullestoler av type TKS Hermes eller lignende.

Trapp:

Det skal beregnes trapp ved høydeforskjell i gang mellom bygg G og H. Støpt trapp med sklisikkert beleg.

Ventilasjon:

Det skal beregnes tilstrekkelig ventilasjon til de nye tilbyggene.

Vurderes om eksisterende anlegg kan utvides til å dekke nye arealer.

Skal leveres ferdig innregulert.

Listverk innvendig:

- Listefri løsning mellom vegg og tak. Maling i himling trekkes ca 10 mm ned på vegg for skille effekt.

- Utføring og gerikter i ferdigmalt treverk. Lik utførelse som eksisterende.

- Ingen fotlister (gulvbelegg trekkes 10 cm opp på vegg).

Detaljer og tekniske løsninger.

Alle detaljer og tekniske løsninger skal være Sintef Byggforsk godkjente. Avvik fra dette skal på forhånd avklares med BH.

Utførelse iht gjeldende versjon av NS3420

Kravene til universel utforming må ivaretas.

Prosjekt: Beskrivelse Bråta 01

Side 03-3

Kapittel: 03 Bygningsmessige arbeider

Postnr	NS-kode/Firmakode/Spesifikasjon	Enh.	Mengde	Pris	Sum
03.2	TILBYGG MELLOM NUMMER 18 og 16 I denne post prises komplett tilbygg mellom Bråtaveien 18 og 16 i henhold til tegninger og generell del Pris	RS			
03.3	TILBYGG MELLOM NUMMER 18 og 12 I denne post prises komplett tilbygg mellom Bråtaveien 18 og 12 i henhold til tegninger og generell del Pris	RS			
Sum denne side:					
Sum Kapittel 03 Bygningsmessige arbeider:					

GENERELL DEL

Det skal medregnes å utføre tilbyggene iht. vedlagte tegninger. Utformingen skal være lik eksisterende bygningsmasse.

Mellom bygg 18 (G) og 16 (H): skal det bygges ganger som binder byggene sammen. Det er høydeforskjell på ca 1 meter. Høydeforskjell skal utføres med trapp, samt personløfter ved siden av.

Mellom bygg 18 (G) og 12 (F): Det skal bygges gang samt møterom mellom eksisterende bygg.

Overflater innvendig:**Gulv:**

Homogent vinylbelegg 2 mm tarket iq optima/iq granitt eller tilsvarende. Det skal ikke benyttes gulvlister, men belegget skal brettes opp ca. 10 cm på alle vegger. Planhet på underlaget er medtatt i kapittel 3.

Himling:

Sparklet og malt gips. Himlingsmaling trekkes ca 10 mm ned på vegg (skygge effekt)

Vegger:

Gipsplater sparklet og strielagt, males som eksisterende flater.

Annet:

Det skal medregnes montering av hjørneforsterkere på utvendig hjørner. Type blank metallist eller tilsvarende.

Sklisikkert belegg i trapp medtas her om ikke tilbyder velger å ta dette med i annet kapittel.

Utvendig:

Alt nytt treverk skal grunnes og males 2 strøk. Ferdig behandlet kledning fra fabrikk (grunning + 1 strøk) skal beregnes overmalt 1 gang.

TE må undersøke tidligere benyttete produkter i borettslaget og besørge tilsvarende behandling og produkter.

Nødvendig tildekkinger skal inkluderes.

Detaljer og tekniske løsninger.

Alle detaljer og tekniske løsninger skal være Sintef Byggforsk godkjente. Avvik fra dette skal på forhånd avklares med BH.

Arbeidene utføres iht gjeldende versjon Norsk Standard

Prosjekt: Beskrivelse Bråta 01					Side 04-2
Kapittel: 04 Malearbeider					
Postnr	NS-kode/Firmakode/Spesifikasjon	Enh.	Mengde	Pris	Sum
04.2	<p>GULVBELEGG</p> <p>Gulvbelegg iht beskrevet i generell del. Inkludert materialer og arbeidsomkostninger. Denne posten gjelder for begge tilbygg.</p> <p>Type produkt beskrives her:</p> <p>_____</p> <p>Rund sum</p>	RS			
04.3	<p>MALEARBEIDER INNVENDIG</p> <p>Denne posten inkluderer materialer og arbeidsomkostninger iht generell del for begge tilbygg.</p> <p>Type produkt beskrives her:</p> <p>Himling: _____</p> <p>Vegger: _____</p> <p>Strie: _____</p> <p>Rund sum</p>	RS			
04.4	<p>MALEARBEIDER UTVENDIG</p> <p>Posten omhandler alle malearbeider utvendig knyttet til begge tilbygg og iht generell del</p> <p>Rund sum</p>	RS			
Sum denne side:					
Sum Kapittel 04 Malearbeider:					

GENERELL DEL

Det skal medregnes å utføre tilbyggene iht. vedlagte tegninger. Utformingen skal være lik eksisterende bygningsmasse.

Mellom bygg 18 (G) og 16 (H): skal det bygges ganger som binder byggene sammen. Det er høydeforskjell på ca 1 meter. Høydeforskjell skal utføres med trapp, samt personløfter ved siden av.

Mellom bygg 18 (G) og 12 (F): Det skal bygges gang samt møterom mellom eksisterende bygg.

Elektro arbeider:

EI arbeider skal utføres etter nek 400. Tilstrekkelig med stikkontakter, varmekilder, belysning, datakontakter osv. skal beregnes.

Takamper i led med så lik utforming som eksisterende lamper som mulig. Det skal være bevegelsessensor på lys.

Eksisterende utelamper som blir innbygd i gang, skal demonteres og monteres utvendig på ny fasade. Tilstrekkelig belysning utv. skal vurderes.

Det skal legges opp kablet nettverk i møterom 4 stk uttak.

Mulighet for arbeidsstasjon med strøm og nett i bordet og noe langs veggen på møterom.

Oppvarming:

Det skal beregnes tilstrekkelig med varmekilder iht arealer/volum. I tillegg ønskes det opsjonspris på varmekabler. Elektriker beregner styrke og romfordeling.

Nødlis og rømningsveier:

Alt av skilting og merking som er nødvendig i forbindelse med tilbyggene skal medregnes.

Brannmeldere:

Brannmeldere iht prosjektert løsning sammenkoblet med eksisterende system.

Det forutsettes at strøm kan hentes fra eksisterende anlegg. Det må påregnes å ta ut nye kurser fra det eksisterende tavleskapet. Tilførsler tilstrebes lagt skjult i eksisterende bygningsmasse.

Detaljer og tekniske løsninger.

Alle detaljer og tekniske løsninger skal være Sintef Byggforsk godkjente. Avvik fra dette skal på forhånd avklares med BH.

Prosjekt: Beskrivelse Bråta 01

Side 05-2

Kapittel: 05 Elektroarbeider

Postnr	NS-kode/Firmakode/Spesifikasjon	Enh.	Mengde	Pris	Sum
05.2	ELEKTROARBEIDER Her prises alle elektroarbeider iht generell del Rund sum	RS			
05.3	OPSJON VARMEKABLER Det ønskes opsjonspris på varmekabler i alle rom i tilbyggene. Her medtas alle kostnader varmekabler med regulator etc til ferdig bruk. Rund sum	RS			
Sum denne side:					
Sum Kapittel 05 Elektroarbeider:					

INNHOLDSFORTEGNELSE

00 Generell del	00-1
00 Tilbudsinnbydelse	00-1
01 Orientering	00-2
02 Prosjektorganisasjon	00-4
03 Tilbudssammendrag	00-5
04 Prisstigning	00-5
05 Byggetid	00-5
06 Leverandører/underentreprenører og regningsarbeider	00-6
07 Rådgivere	00-7
08 Vedlegg til tilbudet	00-7
09 Forpliktende underskrift	00-8
10 Tegnings- og vedleggs liste	00-9
11 Tilbudsbestemmelser	00-10
12 Organisering og entreprisform	00-13
13 Kontraktsbestemmelser	00-14
14 Plikter og ansvar vedrørende prosjektering	00-20
15 Ansvar for mengder og mål	00-20
16 Avfallshåndtering	00-21
17 Helse, miljø og sikkerhet (HMS) - Internkontrollforskriften	00-22
18 Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) - Byggherreforskriften	00-25
19 Lønns- og arbeidsvilkår som følger av allmenngjøringsforskriftene	00-27
20 Kvalitetssikring	00-28
21 Fremdrift	00-29
22 Rapportering i samsvar med ligningsloven § 6-10	00-29
23 Ferdigbefaring/garantibefaring	00-30
24 Ansvarsrett etter PBL	00-30
25 Hovedbedrift etter arbeidsmiljøloven	00-30
26 Regler for gjennomføring av konkurransen	00-31
27 Andre presiseringer	00-32
28 Prisbærende poster	00-33
01 Rigg og drift	01-1
02 Grunnarbeider	02-1
03 Bygningsmessige arbeider	03-1
04 Malearbeider	04-1
05 Elektroarbeider	05-1